

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РЕКОМЕНДАЦІЇ

Київ

17 січня 2019 р.

№ 2-рк

Про припинення дій,
які містять ознаки
порушення законодавства про
захист економічної конкуренції

Антимонопольний комітет України, розглянувши подання Департаменту розслідувань порушень законодавства про захист економічної конкуренції від 14.01.2019 № 143-01/11-п,

ВСТАНОВИВ:

- (1) До Антимонопольного комітету України (далі – Комітет) надійшла заява ПАТ «Інтерпайп Нижньодніпровський трубопрокатний завод» (далі – ПАТ «Інтерпайп») від 21.09.2018 № 01/81 про порушення законодавства про захист економічної конкуренції ПАТ «Укргазвидобування» при здійсненні процедури допорогової закупівлі, предметом якої є закупівля послуг, пов'язаних із видобуванням газу.
- (2) Під час розгляду заяви встановлено наступне.
- (3) За інформацією ПАТ «Інтерпайп»:
ПАТ «Укргазвидобування» є найбільшою газовидобувною компанією України протягом багатьох років і практично за рахунок потужностей компанії виконується програма енергетичної незалежності 20/20. Для виконання цієї програми заплановано значне збільшення обсягів буріння (у 4,5 разу порівняно з 2016 роком) за рахунок власного флоту підрозділу «Укрбургаз» та підрядних організацій, що вимагає збільшення потреби в обсадних трубах різних технічних характеристик та параметрів.
На ринку України ПАТ «Укргазвидобування» є найбільшим споживачем обсадних труб із середньою часткою на ринку 84 відсотки. Тобто, державна компанія є ключовим та основним споживачем продукції, яку має можливість виробляти в Україні ПАТ «Інтерпайп».
З урахуванням виконання програми 20/20, для енергетичної незалежності України обсяги потреби в ПАТ «Укргазвидобування» можуть зрости у 2019 – 2020 роках разом із збільшенням частки на ринку закупівлі труб, при ускладненні умов буріння та підвищення технічних вимог до безшовних обсадних труб, а саме, при зростанні необхідності в газометричних різьбових з'єднаннях, які виробляють лише високотехнологічні світові лідери на ринку безшовних обсадних труб, сертифіковані за CAL IV, у тому числі й ПАТ «Інтерпайп».
- (4) Отже, становище ПАТ «Укргазвидобування» як покупця на ринках обсадних труб у межах України має ознаки монопольного (домінуючого) у 2017 – 2018 роках.
- (5) ПАТ «Укргазвидобування» 20 березня 2018 року в електронній системі закупівель (www.dz.prom.ua) було оприлюднено оголошення про проведення процедури

закупівлі № 18П-053, предметом якої є послуги, пов'язані з видобуванням газу (буріння свердловин із залученням стороннього бурового підрядника за принципом виконання робіт «під ключ») (влаштування свердловин із залученням стороннього бурового підрядника за принципом виконання робіт «під ключ»), 7 лотів.

- (6) Документацією допорогової закупівлі № 18П-053 визначені технічні критерії кваліфікації учасників закупівлі та передпроектні рішення для всіх лотів.
- (7) У розділі 8 «Кріплення свердловини» у таблиці 8.1.3 **за лотами № 5** (передпроектні рішення на влаштування розвідувальної свердловини № 12 Святогірського ГКР), **№ 6** (передпроектні рішення на влаштування оціночно-експлуатаційної свердловини № 53 Святогірського ГКР), **№ 7** (передпроектні рішення на влаштування розвідувальної свердловини № 14 Святогірського ГКР) визначені рекомендовані типорозміри обсадних труб за такими характеристиками:

Зовнішній діаметр, мм	Виробництво (вітчизняне, імпордне)	Тип з'єднання	Група міцності сталі	Товщина стінки, мм
508,0	імпордне	Buttress	H-40	11,13
339,7	імпордне	Buttress	J-55	9,65
244,5	імпордне	Buttress	P-110	11,05
177,8	імпордне	Vallourec VAM*	Q-125HCE**	11,51; 12,65
127	імпордне	Vallourec VAM*	P-110	11,10

* Можливе використання інших аналогів обсадних труб із газометричним різьбовим з'єднанням.

** Група міцності сталі «Q-125HCE», аналог марки сталі «Q-125» з підвищеними характеристиками на зім'яття та внутрішній тиск.

- (8) Однак за **лотами № 1 - 4** у розділі 8 «Кріплення свердловини» у таблиці 8.1.3 «рекомендовані типорозміри обсадних труб» були визначені без зазначення виробництва (іноземного чи вітчизняного).
- (9) ПАТ «Укргазвидобування» не надало обґрунтованих пояснень щодо причин закупівлі за окремими лотами обсадних труб лише іноземного виробництва.
- (10) Листом від 03.12.2018 № 29.2-01-10241 ПАТ «Укргазвидобування» повідомило, що рекомендовані типорозміри обсадних труб, які були вказані в таблиці 8.1.3 «Рекомендовані типорозміри обсадних труб» передпроектних рішень за процедурою 18П-053 за лотами № 4 – 7, мали характер рекомендаційних типорозмірів, у примітках до цієї таблиці вказано про можливе використання обсадних труб з аналогічними характеристиками.
- (11) Під рекомендованим імпортним виготовленням обсадних труб малося на увазі виготовлення обсадних труб згідно із закордонним міжнародним стандартом API-5CT.
- (12) Кваліфікація учасників процедури закупівлі послуг 18П-053 не проводилася за типорозмірами обсадних труб, а проводилася за такими технічними критеріями, як:
- наявність досвіду виконання аналогічних договорів;
 - наявність обладнання та Бурового верстату в комплектації та якості, що відповідає вимогам виконання робіт;
 - наявність кваліфікованого персоналу для виконання робіт згідно з вимогами технічного завдання;
 - строки виконання робіт із влаштуванням свердловини;
 - відповідність обладнання вимогам технічного завдання, вимогам чинного законодавства в нафтогазовій сфері, нормативно-технічної документації країни-виробника.
- (13) ПАТ «Інтерпайп» є провідним українським виробником сталевих труб та найбільшим виробником обсадних труб для нафтогазової промисловості.

- (14) ПАТ «Інтерпайп» має технічні можливості здійснювати виробництво та постачання саме аналогів, визначених у Документації допорогової закупівлі № 18П-053 обсадних труб з газогерметичним різьбовим з'єднанням, а саме:

Характеристика обсадних труб				
Зовнішній діаметр, мм	Виробництво (вітчизняне, імпордне)	Тип з'єднання	Група міцності сталі	Товщина стінки, мм
339,7	вітчизняне/стандарт API 5CT	Buttress	J-55	9,65
244,5	вітчизняне/стандарт API 5CT	Buttress	P-110	11,05
177,8	вітчизняне/стандарт ТУ У 24.2-05393116-546-2016	UPJM	Q-125	11,51; 12,65

- (15) Однак зазначені в Документації допорогової закупівлі № 18П-053 вимоги щодо здійснення поставки обсадних труб за лотами № 5 - 7 лише іноземними виробниками є такими, що безпідставно дискримінують українських виробників труб перед іноземними виробниками аналогічної продукції.
- (16) Отже, зазначені дії ПАТ «Укргазвидобування» містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом б частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монополієм (домінуючим) становищем на ринках обсадних труб у вигляді суттєвого обмеження конкурентоспроможності інших суб'єктів господарювання на ринку без об'єктивно виправданих на те причин.

Враховуючи викладене, з метою припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, Антимонопольний комітет України на підставі статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» надає публічному акціонерному товариству «Укргазвидобування» такі обов'язкові для розгляду

РЕКОМЕНДАЦІЇ:

Ужити заходів щодо недопущення в майбутньому встановлення під час закупівлі робіт або послуг вимог щодо обсадних труб, які обмежують конкурентоспроможність інших суб'єктів господарювання.

Рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду органами чи особами, яким вони надані.

Про результати розгляду цих рекомендацій просимо повідомити Антимонопольний комітет України у 30-денний строк з дня їх отримання.

Відповідно до частини третьої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», за умови виконання положень рекомендацій у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито відповідних заходів для усунення наслідків порушення, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається.